

Redegjørelse etter Åpenhetsloven for Akvaplan-niva pr. 30.06.2025

Om Akvaplan-niva

Akvaplan-niva er et uavhengig forskningsinstitutt og rådgivingselskap med spisskompetanse på akvakultur og vannmiljø. Vi jobber tverrfaglig og bistår både offentlig forvaltning og næringsaktører med miljøovervåking, konsekvensutredninger, miljørisikoanalyser, autonom og fjernstyrt miljøovervåking og tekniske tjenester. Selskapet har hovedkontor i Tromsø og avdelingskontor i Oslo, Bergen, Trondheim, Bodø, Sortland, Alta og på Island. Forskningsstasjonen FISK er lokalisert på Kvaløya utenfor Tromsø.

Akvaplan-niva er omfattet av Åpenhetsloven. Datterselskapet Arctic Frontiers AS omfattes i sin helhet av Akvaplan-nivas aktsomhetsvurderinger. Selskapet er eid av Norsk institutt for vannforskning (NIVA), som rapporterer separat for sin egen virksomhet.

Roller og ansvar

Styret har det overordnede ansvaret for etterlevelse av Åpenhetsloven.

Administrerende direktør fører tilsyn med at lovens krav følges.

Avdelingsdirektører er ansvarlige for implementering i sine enheter.

Kvalitetsleder er operativt ansvarlig for oppfølging, rådgivning og ekstern dialog.

Aktsomhetsvurderinger

Arbeidet med aktsomhetsvurderinger følger OECDs veileder for ansvarlig næringsliv, som består av seks trinn. Nedenfor følger status for hvert trinn i Akvaplan-nivas arbeid.

Trinn 1: Forankre ansvarlighet

Akvaplan-niva har etablert etiske retningslinjer for leverandører som setter krav til menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold. Disse retningslinjene benyttes i innkjøpsprosesser og som vedlegg til kontrakter.

Det er også etablert interne rutiner og personalpolitiske tiltak som støtter aktivitets- og redegjørelsesplikten (ARP), inkludert lønnskartlegging og livsfasetilpasset personalpolitikk.

I løpet av rapporteringsåret har Akvaplan-niva ansatt en bærekraftstraineer som innehar rollen som bærekraftskoordinator. Bærekraftskoordinatoren er i ferdigstillingen av et prosjekt med å fornye og forbedre virksomhetens innkjøpsprosess, med mål om å styrke etterlevelsen av etiske og bærekraftige krav i anskaffelser.

Trinn 2: Kartlegge og vurdere negative konsekvenser

Aktsomhetsvurderingene er tilpasset virksomhetens art og størrelse. De bygger på en risikobasert tilnærming med vesentlighetsvurdering. Følgende risikoområder er fortsatt relevante:

- Kjøp av elektronikk og IKT
- Kjøp av medisinsk forbruksmateriell
- Kjøp av tekstiler, arbeidsklær og fottøy

Hoveddelen av våre leverandører er norske aktører som selv omfattes av Åpenhetsloven. Vi har ikke identifisert konkrete negative konsekvenser, men anser risikoen for tilstedeværende gjennom våre varekjøp.

I 2025 er det også igangsatt et arbeid med å benytte DFØs risikovurderinger for innkjøps kategorier for å identifisere risiko for brudd på menneskerettigheter, samt klima- og miljørisiko i leverandørkjeden. Dette brukes som underlag i kartleggingen av innsatsfaktorer og produkter.

Trinn 3: Iverksette egnede tiltak

Tiltak som ble innført i 2023 og videreføres:

- Sentral innkjøpsavtale for tekstiler og arbeidsklær
- Bruk av etiske krav i innkjøpsprosedyrer
- Økt bevissthet rundt bruk av avtalte leverandører
- Forbedring av rutiner for vurdering av risiko i anskaffelser

I 2025 er det i tillegg iverksatt et tiltak, ledet av bærekraftskoordinatoren, med mål om å fornye og forbedre innkjøpsprosessen. Dette omfatter blant annet vurdering av hvordan etiske og bærekraftige krav kan forankres tidligere og tydeligere i anskaffelsesløpet.

Som en del av dette arbeidet er leverandørevalueringprosedyren blitt oppdatert og forenklet for å tydeliggjøre hvilke kriterier som skal evalueres og for hvilke leverandører.

Selve evalueringprosessen er forbedret gjennom implementering av oppdatert risikovurdering for brudd på menneskerettigheter og klima- og miljørisiko, basert på DFØs risikolister for relevante innkjøps kategorier. Dette gir et bedre grunnlag for ansvarlig beslutningstaking og prioritering av tiltak ved inngåelse og fornyelse av leverandøravtaler.

Trinn 4: Overvåke gjennomføring og resultater

Akvaplan-niva har i 2025 styrket arbeidet med oppfølging og vurdering av tiltak knyttet til ansvarlig næringsliv. Selv om det ennå ikke er etablert et fullverdig system for løpende evaluering av effekt og gjennomslag for tiltakene, er det gjort forbedringer som legger grunnlag for mer systematisk oppfølging.

Det planlegges en intern evaluering av tiltakene høsten 2025. Evalueringen skal danne grunnlag for eventuelle justeringer i rutiner, verktøy og prioriteringer. Resultatet av denne evalueringen vil inngå i neste års redegjørelse.

Trinn 5: Kommunisere hvordan negative konsekvenser håndteres

Denne redegjørelsen er publisert på selskapets nettsider i tråd med kravene i Åpenhetsloven. Det er ikke avdekket faktiske negative konsekvenser. Dersom slike skulle identifiseres, vil Akvaplan-niva iverksette tiltak og informere om dette på hensiktsmessig måte.

Trinn 6: Gjenopprette skade og bidra til forbedring

Ingen faktiske negative konsekvenser er identifisert som krever gjenoppretting. Dersom dette skulle skje, vil Akvaplan-niva:

- stanse skaden umiddelbart,
- iverksette korrigerende tiltak,
- vurdere eventuelle erstatningsforpliktelser og
- implementere tiltak for å hindre gjentakelse.

Kontaktinformasjon

For spørsmål om denne rapporten eller våre aktsomhetsvurderinger, vennligst kontakt:

Kai Arne Jenssen

Kvalitetsleder

E-post: kaj@akvaplan.niva.no

Telefon: 92 49 44 00